

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.)

Előfizetési árak:

1 évre 12 kor., $\frac{1}{2}$ évre 6 kor., $\frac{1}{4}$ évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**

Egyes számok kaphatók: a dohánytözsdekben.

Audiencia után.

Nincs magyar ember Magyarországon, a kinek szívének meg ne döbbsentette volna az a lesújtó hír, a mely a szombati királyi kihallgatásról szárnyra kelt. A nemzet szíve megdobbant, egész testében megrendült mikor meghallotta:

A király azért hívatta magához hű magyarjainak vezéreit, hogy a lehető legkurtábban tudtukra adja akarata, hogy a nemzet kifejezett akarata teljesíteni nem akarja; jogainkat, melyeket eddig a törvény biztosított, revideálni, megnyirbálni kívánja; Magyarország önállóságáról, függetlenségéről tudni sem akar, hanem elvárja, hogy viszonyainkat a szomszéd ország akaratával harmoniában rendezzük, vagyis a mit ő akar, akarnunk kell nekünk is s a mit Ausztria nem akar, arról ne álmodozunk mi se.

Magyarok Istene! mi vár reánk! Mily megpróbáltatásokat szántál erre a régen tépett, szerencsétlen nemzetre! Vajjon a kimondhatatlan nyomor és szenvedés, a melyekkel királyi szolgálád sötét jövőből fenyegetni kíván bennünket, csakugyan reánk teríti sötét szárnyát s a mi szánk nem lesz egyéb, mint keseregni összetört reményeinknek romjain?

Ki volt az a sötét lélek, a melyben ezek a kétségbeejtő, minden békét, min-

den szeretetet leromboló eszmék felburjánzottak? Mert hogy nem a jó öreg király szívéből kerültek ki, az bizonyos, s nem az az alkotmányos érzékkel megáldott aggastyán találta ki mindezt, a ki megesküdtött a nemzet alkotmányára és vallásos, gyengéd lelkével mindeddig hiven állott esküje mellett — az bizonyos!

Nem őt, a 75 éves aggastyánt okozuk, a kinek lelkét összetörte szerencsétlen országainak összekuszált gondja, hanem azokat a sötétlelkű tanácsadókat, kik a beléjük helyezett bizalommal visszaélve, a gyűlölet és harag csóvájára öntözik az olajat. A háborúnak, a forradalomnak eszméje ólálkodik lelkükben. A végső elkeseredés örvényére akarják hurocolni a nemzetet, hogy a romlás kietlensége várjon reá. Hogyan vehetik ezt lelkükre azok, a kik egyszer Isten színe előtt nemcsak a maguk bűneiért, hanem az általuk okozott veszedelmekért is számolniuk kell.

Egy bizonyos, hogy a magyar nemzet nem mondhat le törvényben biztosított, királyi esküvel megerősített alkotmányáról. Még akkor sem mondhat le, ha kimondhatatlan nyomor és szenvedés várna is reá Szolgálatcselekedettel nem cserélheti el a szabadság koronáját. Még akkor se cserélhetné el, ha az a szolgáltilines aranyból

volna s a szabadság koronáját durva vasból kovácsolták volna.

Mi bizunk a magyarok Istenében s Magyarország égi Patronájában a kik 1000 hosszú esztendőn keresztül virrasztottak felettünk s rem engedték, hogy romlás, vész és rabszolgaság várjanak reánk. A magyart nem hagyhatják el ezután sem.

UJDONSÁGOK.

— **Kitüntetés.** Ö Felsője Matic Henrik ezredes, a helyben állomásozó uhlanus ezred parancsnokát a vaskorona rend lovagjává nevezte ki. Őszintén hisszük, hogy a népszerű ezredes kitüntetése városszerte igaz örömet kelt.

— **Eljegyzés.** Filólas János, gróf Serényi Béla, Putnok-Bélatelepi (Gömörmege) gőz teglgyárának vezetője eljegyezte özv. Szöllőssy Ferencné szép és kedves leányát Annuskát, Szőlőssy Ferencnek a Székesfehérvári Friss Újság felelős szerkesztőjének testvér-hugát.

— **Kinevezések.** Az igazságügyiminiszter Micheller János székesfehérvári kir. törvényszéki irodatisztet a székesfehérvári kir. törvényszékhez irodaigazgatóvá, — Kanyó Kálmán dunaadonyi kir. járásbíróági díjnokot irnokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Az igazságügy miniszter Jókuthy Ervin kir. törvényszéki irnokot a pestvidéki törvényszékhez helyezte át.

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCAJA.

Utazás az éjféli nap országában.

Mindennap volt egy-két állomás, a hol a hajónk kikötött, hogy szentet, vizet vagy ételmet vegyen föl. Persze mindez csak a nevezetesebb helyeken, vagy a vidék szépségei miatt történt. Így állapodtunk meg Tromsöben, Svolveerben, Bodöben stb. Tromsö Hammerfestől egy napi járásnyira van s 7—8000 lakosával Észak-Norvégának legjelentősebb városa. Természetes, hogy ez is csupa fából épült házakból áll. Reggel 7 órakor kötöttünk ki s végigsétálva a város utcáin, alig találtunk embert. Nagy csodálkozással konstatáltuk ezt, de aztán felvilágosítottak bennünket, hogy Északon éjjel után 1-kor fekszenek, nappali világosság mellett alszanak és reggel 7 órakor kelnek az emberek. A boltokat csak 8 óra tájban nyitogatják. Akkor jutottunk be a postára, hogy ujjalag összegyűlemllett levelezőlapjainkon tudadjunk s a kinek küldtek hazulról, átvette a „poste restante“ leveleit. A borzas szolgálók is akkor hajtották ki kolompoló teheneiket a csordára s így az itthoni szokás ezen idylikus része Tromsöben sem hiányzott. Később megnéztük a tromsöi muzeumot, melynek gazdagsága messze földön híres. Észak nővény-és állatvilága, sőt a népviselet is képviselve van. Láttunk benne egy óriási cethalát, a melynek súlya 1000—1500 métermázára rüg. Megnéztük a melletti a tengeri farkast és tengeri ördögöt, a mely

— mint már említettem — regényírói működésük közben kitűnő médiumul szolgált a történet alkalmatlan szereplőinek elpusztítására.

A 2—3 óraig tartó séta kitűnő volt, mert a hajón való mozgás egyáltalán nem elégitette ki ifjúi vérünk mozogni vágyását. A hajón utazás alkalmas a csendes elmélkedésre, az ábrándszövesre. Impressziókra hajló utiársaink gyakran órákig elüldögéltek a hajó orrán, nézve a tovatűnő partok kedves képét. A hullámok játéka, a millió meg millió gyöngyszem szétszóródása kimondhatatlanul kedves látvány, a melyet ha örökké nézzük, örökké találunk rajta látnivalót. A nagy csöndességben néha egy rozsmár vagy foka dugja ki fejét a sötét hullámokból, de észrevéve, hogy az ember, a mindent fölzavaró, minden lében kanál ember újra megbontja a csendet, ismét alámerül s csak percek múltán, messze a lőtávolon kívül merül újra föl s halad tovább a maga útjain. Az Északi tengereknek van aztán egy másik specialitásuk is: a meduzák, azok a kocsonyaszzerű, tengeri csigához hasonlító állatok, a melyek ellepik a vízszínt s ugy szólvá lépten-nyomon előtűnnek az ő sötétsárga, rózsaszínű, gyönyörű szabályos vonalakban kialakult testükkel. Kifogtunk egyet s bizony egyáltalán nem elégitette ki esztétikai érzékünket. A hölgyek pedig olyan sikoltozást vittek véghez, mikor hozzáérték a vizes, jéghideg, minden érintésre összehuzódó testükhöz, hogy az egész társaság összefutott a csudára s nem győztek rajta eléggé bámulni, hogy miért nyulnak hozzá, mikor ugy is tudják, hogy nagyon szörnyű lesz a tapasztalatuk. De hát ilyenek a nők. Ilyen volt Éva anyánk is, mikor az almába beleharapott.

Én leginkább azon csodálkoztam, hogy a meduzák miért épen az Északi tengerek lakói s miért nem láttam őket sem az Adrián, sem a Földközi tengerben, sőt az Atlanti Óceánban sem.

Majdnem mindennap volt alkalmunk a delifinek játékában is gyönyörködni. A hajósok — ugy mondják — nem szeretik ezeket a vidám, jókedvű halakat. Azt állítják, hogy haszontalan teremtsései az Istennek, a melyeknek se a husát, se a zsíráját nem képesek használni. Mi azonban másként fogtuk fel a dolgot. Bennünket mód nélkül érdekelt az ő vidám, kimondhatatlanul csintalan játéku. Rendesen csapatosan járnak s mikor nap-sütött helyre érnek, megkezdik a játékot a víz színén. Földobálják magukat a hullámok fölé, csapkodják a hullámokat, kergetőznek, mint a hancruzó gyerekek. Szóval ők a tenger bohémjei, a kiknek csavargás az életük, könnyelműség a mindennapi kergetűk, az élet komoly föladatát nem ismerik, ikrát nem termelnek, húst, zsírt nem szolgáltatnak (legalább nem használható), a mellett jól elnek a más keresményéből s olyan kövére, pocakosra hiznak, mint egy jól táplált gigeri. Hogy minderről meggyőzőzzenek bennünket, oda-siklottak a hajónkhoz, versenyt usztak vele, majd alája merültek s egy pillanat múlva 10—15 méternyi távolságban a másik oldalon tüntek föl. Aztán hanyttvágtak és mutatták a főhéher pocakjukat, a melyet a jólét és semmiütevés oly szép nyagra nevelt. Istenem! mit adtunk volna érte, ha egy ügyes zigonydobással hatalmunkba kerithetjük volna a borju nagyságu hatalmas állatokat. Hiszen alig voltak tőlünk 4—5 méternyire távolságra.

A halaknak egyáltalán pompás életük van

Mai lapunk 4 oldal.

— Talált hulla. Iszkaszentgyörgy község határában tegnap reggel az országút melletti árokban egy férfitalált találtak. Az ismeretlen 60—65 évesnek látszik; ruhája szegény iparost sejtet a halottnak. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kicsoda az illető.

Bor és must eladó Szelke családnál Nádor-utca 7.

Egy teljesen új, Schunda-féle pedálos cimbalom eladó. Tudakozódní Bástya-utca 9. sz. a. lehet.

CIMBALOMOKTATÁS. Glasz Izabella Országos Zeneakadémiai növendék elvállal cimbalom-oktatást háznál és saját iakásán is. Sarló-u. 3.

Meghívó.

A bodajki keresztény hitelszövetkezet

f. é. okt. 8-án délután 5 órakor

a bodajki kath. kör. helyiségében

tartja

ÉVZÁRÓ KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgy:

1. Az 1904—5. évi zárószámadásoknak az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése mellett való bemutatása. A felmentések megadása.
2. A kilépő 7 választmányi tag helyének betöltése.
3. Három tagu felügyelő bizottság választása.
4. Esetleges indítványok, ha szabályszerűen bejelentetnek.

Bodajk 1905. szept. 24.

Igazgatóság.

A bodajki keresztény hitelszövetkezet

Mérleg-számlája 1004—5. jun. 30.

V A G Y O N				T E H E R					
	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Kötvényekben			51105	82	1. 2. évtársulat mult évi vagyona	8248	—		
Készpénz			437	01	folyó évi betétei	1447	—	9695	—
Fogy. szövetkezeti részvények			50	—	2. 3. évtársulat mult évi vagyona	2438	80		
					folyó évi betétei	806	80	3245	60
					3. 4. évtársulat mult évi vagyona	2916	20		
					folyó évi betétei	1413	—	4329	20
					4. 5. évtársulat mult évi vagyona	2426	40		
					folyó évi betétei	2150	60	4477	—
					5. 6. évtársulat folyó évi betétei			5444	40
					6. Osztalék számla II. évt.	611	48		
					III. "	204	51		
					IV. "	261	08		
					V. "	259	01	1336	08
					7. Takarékek	20553	59		
					év végén tőkésített kamatok	718	80	21272	39
					8. Tartalék alap év végén kamattal	635	34		
					folyó évi 20%	157	19	792	53
					9. Jövő évet illető kamatok			353	02
					10. Üzletrészek jövedelme:				
					II. évt. 180 á 0.57	102	60		
					III. évt. 79 á "	45	03		
					IV. évt. 138 á "	79	66		
					V. évt. 222 á "	126	54		
					VI. évt. 514 á "	292	98	646	81
			51592	83				51592	83

Nyereség- és veszteség-számlája 1904—5. jun. 30.

K I A D Á S				B E V É T E L					
	kor.	fill.	kor.	fill.		kor.	fill.	kor.	fill.
Letétek után kifizetett kamat	113	14			Mult évi folyó évet illető kamatok			645	06
" tőkésített kamat	718	80			Folyó évi kamatok			1613	84
Tartalék alap és oszt. számla kamata	76	35	76	35	Késedelmi "			201	85
Pénztárnok tiszteletdíja	50	—	50	—	Illetékek			154	20
Házbér és szolga	260	—							
Fűtés világítás karbantartás	134	96							
Nyomatvány hirdetés	76	56	471	52					
Szövetségi tagdíj	10	—	10	—					
Adók (2 év)	371	14	371	14					
Tartalék alapnak 20%	157	19							
Egvenleg mint nyereség	646	81	804	—					
			2614	95				2614	95

Bodajk 1905. július 10-én.

Szentiványi Károly elnök,

Lábady Mihály,

Pap Móric,

Kiss Lipót.

Év eleién volt a szövetkezetnek 214 tagja 656 részbetéttel.

 belépett 195 tag 514 " "

 kilépett 8 " 37 " "

Maradt 1905. jun. 30-án 401 tag 1133 részbetéttel.

Hogy ezen zárószámadások az üzletkönyvekkel egybehazgók, bizonyítjuk.

Fehér Sándor, Gábor János, Kis Pál, Ivanits Bognár János, Ivanits Bozori János, Ivanits József, Hegyi Imre, Medve János, Rózsa György, Molly István, Schweighardt József, Varga István, Zahola Károly, Német Imre választmány.

Stocsek József, Mooró Mihály, Vlasek György felügyelő bizottság.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.